

MENIGHETSBLAD FOR BRUNLANES

Såmannen

Nr. 1

67 årgang • mars • 2021

Innhold:

- ❖ Andakt s. 2
- ❖ Presten har ordet s. 3
- ❖ Konfirmanter i koronatid s. 4
- ❖ Fasteaksjonen s. 6
- ❖ Påskesalme s. 7
- ❖ Kristne i Irak s. 8
- ❖ Margrethe: Takk s. 10
- ❖ Trosopplæring i koronakulturen s. 11
- ❖ Slekters gang s. 12
- ❖ Informasjon s. 12
- ❖ Oppslagstavla s. 13
- ❖ Svein Ellingsen-kveld s. 13
- ❖ Gudstjenesteliste s. 16

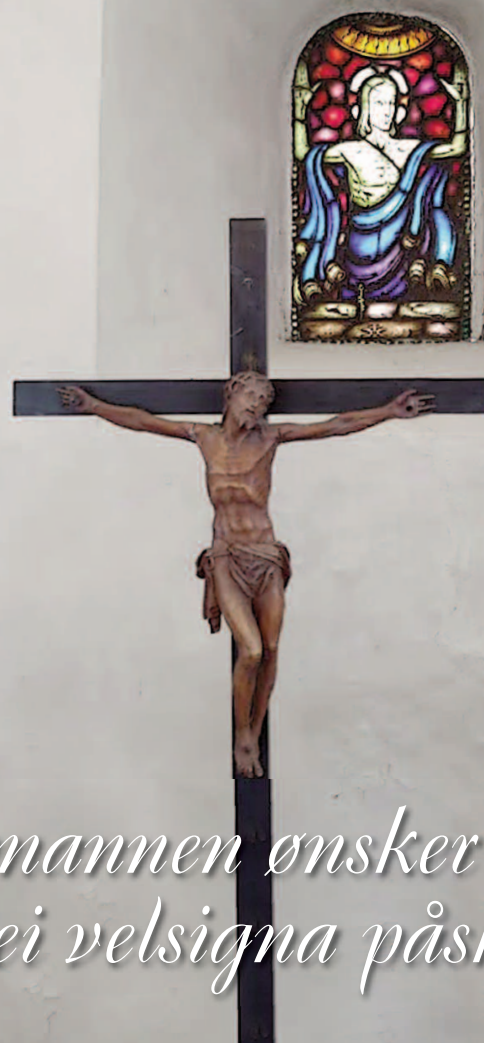

Foto Egit L. Thorvaldsen

Såmannen ønsker leserne ei velsigna påske!

FASTEAKSJONEN

❖ Årets aksjon blir digital. Mange mennesker i verden trenger reint vann.

Se side 6

DE KRISTNE I IRAK

❖ Et historisk møte mellom paven og en viktig shia-leder

Se side 8

❖ **Såmannens redaksjon**
Egil L. Thorvaldsen
Asle Zimmermann
Øystein Vestmoen

❖ **Annonser og stoff**
Egil L. Thorvaldsen
Mobil 47 40 78 84
egil.lien.thorvaldsen@gmail.com

❖ **Regnskapsfører:**
Såmannens konto:
2510 22 36729
Kasserer: Øystein Vestmoen
Mobil 92 29 73 87
oystein.vestmoen@hotmail.com

❖ **Larvik kirkekontor**
Rombergsgt. 4, 3256 Larvik
Tlf.: 33 17 30 00
Åpent daglig: 09.00-15.00
Prester, organist, kateket og diakon treffes ellers etter avtale.

❖ **Sokneprest i Berg**
Kristin Stensrød Haugen
Mobil 926 28 384
kshaugen@larvik.kirken.no

❖ **Sokneprest i Tanum og Kjøse**
Asle Zimmermann
Ådalen 8, 3090 Hof
Mobil 928 25 209

❖ **Kateket i Tanum og Kjøse**
Bente Engen Andersen
Mobil 959 13 681
bente.e.andersen@larvik.kirken.no

❖ **Trosopplærer i Berg**
Kristina Hvarnes Andersen
Mobil 977 29 047
khandersen@larvik.kirken.no

❖ **Kantor i Berg og Tanum**
Jan Ivar Eikeland
Tiurveien 10, 3258 Larvik
Mobil 982 53 341

❖ **Kirketjener Tanum:**
Unni Lindhjem
Furuåsvæien 10, 3282 Kvelde
Mobil 466 49 410

❖ **Kirketjener Berg:**
Anders Strand
Telefon 917 04 571

❖ **Kirketjener Kjøse:**
Sverre Farstad
Omsland, 3268 Larvik
Telefon 33 18 02 36

❖ **Ukentlig fridag**
Prestene har fri mandager og lørdager.

❖ **Grafisk design & produksjon:**
Richard Løwe,
Løwe Design, Larvik
Telefon 905 27 368

❖ **Trykk:**
Løwe Design, Larvik

❖ **Nettadresse til menighetene:**
kirken.no/larvik
(Se menigheter)

KJÆRLIGHETEN SOM ER STERKERE ENN DØDEN

Under Nürnbergprosessen, da fremtredende politiske og militære ledere i Nazi-Tyskland ble stilt til ansvar for sine krigsforbrytelser, ble det framført et vitne som i en tid hadde oppholdt seg i en grav på en underjordisk kirkegård i Wilna i Polen. Det var det eneste stedet det var mulig for ham og mange andre å oppholde seg, mens de lå i skjul etter å ha flyktet fra gasskammeret. I et dikt skildrer denne flyktningen en fødsel. I en grav i nærheten fødte en ung kvinne et guttebarn. Den åtti år gamle dikteren hjalp til, og da det nyfødte barnet utstøtte sine første skrik, ba den gamle mannen en bønn: «Gode Gud, har du endelig sendt Messias til oss? For hvem andre enn Messias selv kan bli født i en grav?»

Juleevangeliet er beretningen om hvordan friggjørerer billedlig talt har landet bak fiendens

linjer. Han kom i forkledning, ja, for han liknet slett ikke en krigshelt eller slåsskjempe. Hans våpen er ikke sverd eller spyd, bomber eller stridsvogner, men kjærligheten som er sterkere enn døden. Det nyfødte barnet blir svøpt og lagt i en krybbe, like forsvarsløst som ethvert annet nyfødt menneskebarn. Det er som om vi allerede her skimter korset.

Både krybben og korset er symboler på sårbarhet. De er laget av samme tre. Korset er et martyrtegn, et torturretskap plantet midt i hatets og lidelsens verden. Det er først når vi ser at det er barnet fra krybben som henger på korset, at vi fullt ut forstår den sterke fortellingen om Jesu fødsel. Han som tok bolig blant oss og delte våre kår. Han vant over syndens og hatets makt da han ga sitt liv for oss. Påsken er julens innerste nerve.

Fra krybben til korset gikk veien for deg, slik åpnet du porten til himlen for meg.
(Norsk salmebok 56, 3. vers)

Forbindelsen mellom krybbe og kors er helt nødvendig i vår kristne tro. Maria svøpte sin nyfødte sønn til livet. Siden tok hun imot hans døde kropp, slik det er framstilt så sterkt i Michelangelos Pietà. Men på den tredje dagen reiste Gud ham opp fra de døde, og i troen på ham får vi del i det evige liv - takket være kjærligheten som er sterkere enn døden.

Biskop Jan Otto Myrseth

Neste utgivelse

Såmannen kommer med fire nummer i året. Neste nummer kommer i juni. Kom gjerne både med stoff og synspunkter på bladet. Ta kontakt med redaksjonen via e-post eller telefon (se side 2).

• Vi mottar gjerne tips og innspill – HUSK: Såmannen er deres talerør!

«ALL JORDEN ER FULL AV DIN HERLIGHET»

Det er en setning i nattverdliturgien jeg ofte tar meg i å sitere: «All jorden er full av din herlighet.» Hver gang vi feirer nattverd fortettes påskens drama i et lite måltid. Et lite stykke brød og et beger med vin gjør oss delaktig i Jesu soningsdød og hans oppstandelse. Gjennom brød og vin, en del av skaperverket, forenes vi med ham som seiret over synden og døden. Hans frelsesverk gjelder ikke bare for oss mennesker, men gir håp for alt det skapte.

Derfor gir det dyp mening å se Guds herlighet i skaperverket, i hele spekteret av det skapte. Fra en liten blomst, en fugl, et barns smil, hva som er skapt ved menneskers hender av bakverk, musikk, bildende kunst til universets myriader av planeter og stjerner. Det er viktig for oss å minne hverandre om det midt under den pandemien vi nå gjennomlever.

For vi er så visst ikke spart for det onde og ødeleggende, for sykdom og ulykker, epidemier og konflikter. Alt dette har satt sine ødeleggende spor i skaperverket og i menneskenes liv. Det vet vi mye om. Midt inn i denne spenningen lever vi. Vi er en del av det, vi rammes av «kors og trengsel» og vi bærer mulighetene til både det gode og det onde i vårt eget bryst.

Men nettopp inn i denne virkeligheten åpner evangeliet våre øyne for å se Guds herlighet i det skapte. Det er det blikket Gud så på sitt fullendte skaperverk med; «Og se, det var svært godt!» 1Mos 1,31. Det er det blikket som skal bli stående til slutt.

Dette blikket er fremfor alt en gave. Det bærer i seg et håp og en glede, ja, dypest sett en lovsang. I teologien har vi et fint ord for det; skaperverkets doksologi, skaperverkets lovsang. Alt det skapte priser og ærer Skaperen. Det er et blikk fylt av kjærlighet! Skaperen og Forløseren Jesus Kristus elsker sitt verk og fyller oss med kjærlighet til Ham og til alt det han har skapt.

Når vi til slutt i gudstjenesten sier: «Gå i fred og tjen Herren med glede», så sendes vi ut i hverdagen med dette kjærlighetens blikk. Vi sendes ut til tjeneste, for Gud og for alt det han har skapt. Vern om skaperverket vokser rett ut av evangeliet! Vi er tjenere og ikke herskere i skaperverket. Og vi er kalt til å hegne om menneskets gudgitte verdighet, fra unnfangelse til død. Ethvert menneske gir et gjenskinn av Guds herlighet.

God påske!

Asle Z.

Omlidstranda Camping

Telefon: 33 18 86 00
Epost: omlid@online.no
www.omlidstranda.no

• Sesong fra 28. april - 1. sep
• 650 plasser
• Minigolfbane

Omlidveien 111
3296 Nevlunghavn (16km fra Larvik)

KONFIRMANTARBEID I KORONATID

Nå, i slutten av februar og begynnelsen av mars, har vi hatt samtaler med alle konfirmanter i Berg, Kjøse og Tanum. Dette begynte vi med i fjor under første nedstengning, og vi var veldig enige om at var en så fin opplevelse at det skulle gjentas uansett om det var pandemi eller ikke. Vi står også denne våren midt i pandemien, noe som har ført til avlyste samlinger og endringer i opplegg.

Vi har lært mye forskjellig, som at man må legge både plan a, b og c, og helst en plan som kan gjennomføres både som fysisk og digital samling. Ikke minst har vi blitt utfordret på å produsere undervisningsfilmer og det å stå foran et kamera, samtidig som man er bak kamera og redigerer i etterkant. Til hver samling får konfirmanter en praksisoppgave. I februar var det bud og grenser som var tema (i tillegg til Sammen: Selvbilde og relasjoner), og oppgaven var å skrive om de ti bud til deres eget språk og å eventuelt bytte ut noen som de mente ikke var like aktuelle eller vanskelige å forstå. Til sorg, død og

håp-samlingen samler vi inn bilder i de ulike fargene i regnbuen fra konfirmanternes hverdager, og vi gleder oss til å henge opp håpsregnbuer i kirkene våre.

I forkant av påske er fasteaksjonen som er hovedfokus, og vi sender ut opplegg som kan gjøres hjemme med fokus på diakoni, misjon og fasteaksjonen. Hovedoppgaven er et stort bingobrett med ulike aktiviteter, filmer å se, utfordringer, quiz og lignende. Etter påske håper vi at været tillater fine utesamlinger og litt annerledes samlinger enn det har vært de siste månedene med to meter og fast plass i kirkebenkene. Selv om det er utfordrende, gleder vi oss over alt vi får til.

Bente Engen Andersen
kateket i Tanum og Kjøse

Kristin Stensrød Haugen
sokneprest i Berg

Kristin Stensrød Haugen

Bente Engen Andersen

O. Borgen

MØBELHANDLER

"DERES MØBELHANDLER I LARVIK"

Nansetgt. 21, PB 111
N-3251 Larvik
Bank DNB Larvik
Etbl: 1899

Tlf: + 47 33 18 17 62
Mob: +47 957 46 260
firmapost@borgen-mobler.no

WWW.BORGEN-MOBLER.NO

*Vi har alltid godt utvalg
i grønne og blomstrende planter!*

Bjørn Larsens

GARTNERIUTSALG

KLEVER V/VELDREFELTET – TLF. 33 18 32 62

<p>Plant et frø. (Det ligger solsikkefrø i konvolutten.)</p>	<p>Svar på denne quizen:</p> <p>(Hjelpemidler er lov).</p>	<p>Gå tur og plukk med deg søppel du ser på veien samtidig.</p>	<p>Svar på denne undersøkelsen:</p> <p>Det er ingen riktige eller gale svar.</p>
<p>Pant flasker du finner ute og/eller hjemme, og donér pengene til aksjonen.</p> <p>(Bruk spleisen til å donere.)</p>	<p>Les Markusevangeliet, kapittel 14-16.</p>	<p>Tenn et lys og be.</p> <p>Velg selv om du vil gjøre det fysisk hjemme eller digitalt på kirken.no/be.</p>	<p>Dele spleisen til menigheten med minst ti personer.</p> <p>(Ikke andre konfirmanter eller andre under 18 år.)</p>
<p>Ta kontakt med noen du ikke snakker med så ofte. :)</p>	<p>Gå en tur rundt i området du bor: Hva ser du av nestekjærlighet og samhold?</p>	<p>Film deg selv og/eller vann og si: «Forandre, for andre!». Send den til Bente på MMS 959 13 681 eller epost:</p> <p>Dette skal brukes i vår egen promofilm på facebook/hjemmesider.</p>	<p>Faste fra noe (for eksempel sjokolade, IG, energidrikk, snap, brus) i minst én dag. Hvordan var det?</p>
<p>Ta ett bilde som symboliserer hver av de fire diakonisøylene: Nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdighet, vern om skaperverket. Send den til Kristin på MMS til 92 62 83 84 eller epost:</p> 	<p>Finn bibelverset fra hjertene du likte best, strek under i Bibelen din og marker med postit- lapp/bokmerke.</p>	<p>Gi bort noe du ikke bruker/trenger lenger.</p> <p>For eksempel: Klesplagg du ikke bruker eller er for lite.</p>	<p>Gi et bibelhjerte til noen du er glad i.</p>

MASKINENTREPRENØR

Håvard Rudskjær

FJELLSPRENGNING

Funnemark

Bilforhandler siden 1914

Tlf. 33 13 60 00

www.funnemark.no

FASTEAKSJONEN 2021: REINT VANN OG NOK VANN

Jeg skal tillate meg å starte litt personlig. Jeg er bestefar. Jeg har barnebarn som jeg kan la tankene mine kretse rundt. I alle fall noen ganger i året kan øynene mine hvile på dem. Jeg kan glede meg over dem og løfte dem og holde dem inntil meg. Og være inderlig glad for at de både har reint vann og det de ellers trenger til et trygt liv.

Derfor blir jeg litt våt i øynene når jeg ser sånne bilder som dette: Små mennesker, og store mennesker, som nå har fått sikker tilførsel av reint og helsebringende vann. Her ser vi Susan Miyambo med to av de seks ungene sine. Hun bor i den lille byen Kasalaulo i Zambia i den sørlige delen av Afrika, et av de mange stedene der Kirkens Nødhjelp i samarbeid med innbyggerne har sørget for reint vann.

I følge Kirkens Nødhjelp lever omtrent 785 millioner mennesker, 785 000 000 mennesker, i verden uten tilgang til reint vann. Og aldri før har reint vann og såpe vært så viktig som nå under pandemien. Innholdet i denne flasken viser faktisk virkeligheten for svært mange mennesker. Vi slipper å la ungene våre få noe sånt.

Skredderen i Kasalaulo

Da pandemien kom til Zambia, måtte Muleba Paul Musonda tenke helt nytt. Han har bodd i Kasalaulo siden 1972. - Jeg er bekymra for Covid-19, sier han. Siden jeg er skredder, syr jeg munnbind som jeg selger billig her i lokalsamfunnet. Om vi følger retningslinjene til Verdens helseorganisasjon, vil vi klare oss. Men det er vanskelig å få tak i for eksempel handdesinfeksjon i denne delen av verden, og det er som regel veldig dyrt om det først kommer hit.

Han fungerer også som vaktmester for vannposten i landsbyen. - Vi var helt avhengige av vannet fra elva før vi fikk vannposten. Men vannet var forurensa, og mange blei sjuke, særlig besøkende. Noen fikk til og med hudsjukdommer av å bade i vannet. Etter at vi fikk vannposten, slipper vi å bekymre oss like mye for vannbårne sykdommer.

FORANDRE. FOR ANDRE.

Reint vann gir dessuten verdighet.

- Etter at brønnen blei installert, har vi fått reint vann så vi kan bade barna, lage mat og vaske klær.

Rift om vannet

Samtidig øker befolkningen øker raskt, og med stadig flere som bruker brønnen, blir ventetida lengre. Det er krevende å hente vann og samtidig ivareta et godt smittevern som hindrer spredning av koronaviruset. Derfor ønsker man seg flere tappepunkter i landsbyen. For noen mangler på vann er det ikke.

- Vi går aldri tom for vann, og det er vi så takknemlige for!

ELTh

Årets fasteaksjon handler om å **“Forandre for andre”** og er digital. For hver av menighetene er det opprettet en Spleis, en digital innsamlingsbøsse, som vi deler i våre kanaler i disse dager. På våre facebooksider «Berg arbeidskirke» og «Tanum og Kjøse kirker», på Instagram «kjoseogtanum» og på hjemmesidene våre:

Bente Engen Andersen

www.kirken.no/tanum

www.kirken.no/bergilarvik

www.kirken.no/kjose

«OPPSTOD ÆREFULL AV DØDE - I MOT PÅSKEMORGEN-RØDE!»

Vi har nettopp sunget første vers på Thomas Kingos mektige påskesalme: «Som den gylne sol frembryter». Da plutselig bryter solstrålene inn gjennom kirkevinduet og fyller rom og sang med enda mer triumferende lys og glede. Selv står jeg for alteret når dette skjer, og jeg kan kjenne takken og bekreftelsen som griper et ekstra tak i meg når vi synger videre på andre verset :

«Takk, du store seierherre, takk, du livets himmelhelt – som ei døden kunne sperre – i det helvedmørke telt!- Takk fordi at opp du stod – og fikk døden under fot!-Ingen tunge kan den glede – med tilbørlig lovsang kvede. «

Sangopplevelsen første påskedag i Mo kirke I Nord-Odal ligger langt tilbake i tid. Men salmen og opplevelsen av triumfen og realismen i salmen har holdt seg til denne dag.

Rystende ærlig og triumferende stor skildrer Kingo Jesu oppstandelse på første påskedag. Her legges ingenting imellom: Både «den gylne sola» og «den kullsorte skya» er der fra første setning og første vers :

«Som den gylne sol frembryter – gjennom den kullsorte sky – og sin stråleglans utskyter,- så at natt og mulm må fly, - så min Jesus av sin grav – og det dype dødens hav - oppstod ærefull av døde – imot påskemorgenrøde»

Avslutningen på salmen både triumferende og inviterende!«Takk for himlen du har inne, der skal vi deg se å finne»

1689 står det over salmen i Salmeboka . 332 år gammel! 332 år gammel takk! Men for meg og mange, like varm og inderlig når toner og ord fra salmen fyller kirkerom og sinn.

Erling Åge Melberg

DE KRISTNE I IRAK

Mens jeg skriver denne artikkelen, er pave Frans i Irak. Besøket hans vekker veldig begeistring. Han feirer messe i irakiske og kurdiske byer og har samtaler med islamske ledere og irakiske politikere. Målet er både å oppmuntre de kristne som fortsatt bor i landet og å få til avtaler som kan beskytte de ulike religiøse minoritetene i området.

Men hvem er disse kristne i Irak og ellers i Midt-Østen? Hvor kommer de fra?

Vi skal nøste bitte lite grann i ei lang, uhyre dramatisk, men likevel ganske ukjent historie. (Derfor er artikkelen litt lang.)

Det ser ut til at kristne kirker fantes i det nåværende Irak i alle fall i det andre århundret etter Kristus. De irakiske kirkene mener sjøl at historia deres strekker seg helt tilbake til det første århundret. I alle fall brukes delvis fortsatt syriansk, en aremaisk dialekt av det språket som Jesus snakka.

Ekspansjon i øst

I Det nye testamentet hører vi omtrent aldri noe om områda øst for Israel/Palestina. Men i øst vokste det etter hvert fram store og livskraftige kirker både i nåværende Syria, Irak, Jordan, Iran og enda lengre øst. De blei til tider utsatt for voldsomme forfølgelser fra parterne og perserne som herska her, men overlevde. Da araberne gjorde seg til herrer her på 600-tallet, skapte det ikke altfor store problemer de første århundrene. Faktum er at det største av de østlige samfunna, den såkalte østsyriske kirken, hadde en kjempemessig vekst til ut på 800-tallet. Østsyriske munkar og handelsmenn grunnla et stort antall menigheter i Sentralasia, for eksempel i Samarkand. I det sørlige Sibir har man funnet kristne kirkegårder fra denne tida. Helt til Kina og Japan strakte ekspansjonen seg. Vi hører også om menigheter i Tibet og på Sumatra. På 700-tallet fantes det kirker i alle kinesiske provins-hovedsteder. Keiseren anbefalte faktisk kristendommen til undersåttene sine.

Men på 800-tallet kom det til kraftig motstand, og på 1000-tallet var kristendommen omtrent utrydda i Kina. Nye misjonsframstøt førte likevel til nye menigheter. Den venetianske eventyreren Marco Polo møtte kristne på reisene sine i Øst-Asia mot slutten av 1200-tallet.

Kraftig motgang

Men med Mingdynastiet hundre år seinere var det slutt på toleransen, og menighetene blei utrydda. Samtidig blei situasjonen like alvorlig lengre vest. Da den mongolske herskeren Djengis Khan skapte kjemperiket sitt på 1200-tallet, respekterte han i stor grad kirkene. Mange av soldatene hans var østsyriske kristne. Men da den tyrkisk-mongolske Timur Lenk prøvde å legge under seg samme rike mer enn 100 år seinere, blei kristne byer og områder brutalt tømte for mennesker. De overlevende flykta til fjellområder i grensetraktene mellom Iran og Tyrkia. Andre kristne hadde i mer enn tusen år holdt til i Irak og Syria, blant annet med den store byen Mosul som et viktig tilholdsted.

Nyere historie

Det er altfor komplisert å redegjøre videre for egenarten og historia til de forskjellige kristne grupperingene i det området som nå utgjør Kaukasus, Tyrkia, Syria, Iran og Irak fra 14-1500-tallet og framover. I mangel av et bedre uttrykk kan vi kalle dem assyriske kristne. De var minoriteter, men hadde i alle fall i teorien en viss rettsbeskyttelse innafor det osmanske riket.

Assyriske kirke på kurdisk område bygd i 2006

Utover på 1800-tallet kom de kristne gruppene under økende press på grunn av voksende nasjonalisme hos kurdere og tyrkere. Som ledd i kampen for et eget land drepte muslimske kurdere ti-tusenvis av kristne i 1840-åra. Bare engelsk press mot den tyrkiske sultanen forhindra et regelrett folkemord.

Men **det** kom under første verdenskrig. Parallelt med folkemordet på armenerne, der én til halvannen million mennesker mista livet, blei også flere hundre tusen assyrere drept. Tyrkerne hadde hovedansvaret, sjøl om det avvises av dagens myndigheter. Om disse forferdelige overgrepene hadde først og fremst hadde politisk eller religiøs bakgrunn, er ikke mulig å si sikkert. Men de skapte uten tvil en avgrunnsdjup opplevelse av rettsløshet.

Nå kunne vi jo tenke at sånne forferdeligheter som de jeg har trukket fram, er noe vi har lagt bak oss. Men så vel er det ikke.

Etter år 2000

På 90-tallet var det fremdeles langt over en million kristne i Irak, forteller den irakiske presten Emanuel Youkhana til Magasinet Stefanus. Men så kom den amerikanske invasjonen i 2003. Saddam Hussein blei styrta. Det sunni-muslimske regimet blei bytta ut. Og det førte til at et helt land kollapsa. Alle tok makta i egne hender, det blei borgerkrig. Det nye sjia-regimet gjorde ingenting for å skape forståelse med sunniene. Konflikten som har pågått gjennom hundreåra, blomstra opp, sier han.

Minoritetene kom i blodig klemme. Kristne kjente seg angrepet og trua, og utvandringa skjøt fart. I 2014 kom så IS som drepte og jaga både kristne og jesidiar på ny flukt – både ut av landet og internt. Nå er tallet på kristne kanskje 400.000

Regjeringa i Irak må presses til å verne minoritetene, sier Youkhana. Irak må vedta lover som kan sikre borgerrettigheter for kristne og jesidier. Skolepensumet er islamsk og forteller ingenting om kristne, sjøl om de kristne kom hit lenge før islam. Folk som blir valgt til parlamentet og regjeringa, får makt uten å ha kunnskap om kristne og jesidiske naboer.

Dessuten legger han vekt på hvor viktig det er å bygge et verdig liv etter IS. Uten arbeidsplasser, er det ingen framtid for de unge, sier han.

Han er fortvila og sinna over at kristne i Irak er blitt svikta både av Vesten og utvandra irakiske kristne. Emanuel Youkhana trygler om hjelp. Iraks

kristne trengs for å skape håp og bygge bruer: I 2000 år har den kristne kirken vært i Irak, siden apostlenes tid. Jeg kjenner sorg og smerte over at vi står i fare for å mista det kristne nærværet, sier han. Be for kristne, be for alle som blir forfulgt over hele verden og be om fred. Bruk dessuten media og sosiale media til å fortelle folk at kristendommen har røttene sine i Det hellige landet, Palestina, Syria og Irak. Dersom dette området bare blir et museum for kristendommen, er det et tap – for hele menneskeslekta.

ELTh

Jenter i den kristne landsbyen Tel Skuf i Nord-Irak - er det ei framtid for dem? Foto: Stefanusalliansen

«JEG IVRA FOR SAMARBEIDET PÅ BRUNLANES»

MARGRETE SEM LOSSIUS

Etter 10 år som sokneprest i Stavern gikk Margrete Sem Lossius av med pensjon nå ved nyttår. Hun ivret for tjenestefellesskapet med prestene i Brunlanes. Hun var en pådriver i planleggingsarbeidet med oss prestene, tok gjerne initiativ og gikk aktivt inn i fordelingen av begravelser og vielser i Stavern og Brunlanes. Hun tok også gudstjenester ved behov enten det var i Tanum, Berg eller Kjose. Ikke minst var det hyggelig å komme til Kjose. Der møtte hun den tidligere kirketjeneren i Stavern.

Derfor lærte vi å kjenne Margrete rundt i Brunlanes, både i glede og i sorg. Ikke minst fikk mange besøk av henne når begravelse skulle forberedes. Samtalen, det å møte det enkelte menneske ansikt til ansikt, det gav henne energi. «Broen mellom samtalen og forkynnelsen», som hun kalte det, var det stimulerende å arbeide med.

Ellers la hun vinn på å utlegge teksten når hun prekte til gudstjenester. Hun gikk gjerne inn på tekstens historiske og kulturelle bakgrunn. I det hele tatt var det et anliggende for henne å ikke legge teologien på hylla, men ta den med seg inn i møtet med menigheten. Og hun oppmuntret også sine kolleger til nettopp å være teologer.

Særlig Stavern og Tanum har jobbet tett sammen. Det skyldes ikke minst at menighetsgrensene er overlappende. Når det ikke er gudstjenester i Tanum, så kommer gjerne noen fra Tanum til Stavern. Og flere av konfirmantene fra Tanum går på Brunla u-skole og fulgte dermed undervisningen i Stavern. Solstad og Agnes tilhørte fra gammelt av Tanum, men for drøyt 5 år siden ble grensene flyttet slik at dette området ble lagt inn under Stavern. Flere av familiene som bor der, har fortsatt sin tilhørighet til Tanum. Det var viktig med en ryddig dialog og gode ordninger.

Margrete opplever det nå godt å endelig ha tid til det hun ellers ikke har rukket. Hun sykler mye, kanskje også på veiene her ute hos oss? Hun og familien har hytte på Brunlaneskysten, ved Naver. Vi ønsker henne alt godt og vil gjerne takke henne for den hun var, og det hun har gitt.

Samtidig ønsker vi velkommen den nye soknepresten i Stavern, Kjell Markseth. Han tiltrådte nå i midten av mars. Vi ser fram til samarbeid og fellesskap med ham i menighetene våre.

A.Z.

KVIVASEN & ELIASSEN

M A L E R M E S T E R F I R M A

Telefon: 915 37 844 - 970 17 655
E-post: malermester.eliasen@gmail.com

TROSOPPLÆRING I «KORONA-KULTUREN»

Da mannen min og jeg studerte på Gå Ut Senteret, før vi skulle reise ut som misjonærer til Bangladesh, lærte vi at fleksibilitet er et viktig stikkord for tjeneste i en annen kultur. Korona-tiden kan også oppleves som en ny kultur.

Mye ble annerledes da koronaen kom, og mye har vært uforutsigbart det siste året. Da har jeg erfart at fleksibilitet har vært nødvendig også i tjeneste i Brunlanes, ikke bare i Bangladesh. Siden det periodevis har vært nedstenging eller strenge smitteverntiltak, har naturlig nok en del opprinnelige planer gått i vasken. Da har spørsmålet vært: «Hvordan kan vi nå ut til, eller være der for, barn og ungdom, og samtidig ivareta smittevernet?»

Digital søndagsskole

Det er selvsagt leit å avlyse mye, men heldigvis har koronatiden også ført til nye, positive tiltak som vi ikke hadde gjennomført ellers. Vi har blant annet sendt pakker i pos-

ten, bygd kirken vår i dataspillet Minecraft, laget utendørs julekrybbe og julefilm og invitert til påske-trimquiz. «Åpen kirke» for å dele ut Min kirkebok til 4-åringer ble en god erstatning da vi ikke kunne ha utdeling i gudstjeneste. På nyåret testet jeg også å ha digital søndagsskole. Da satt jeg foran PC-en hjemme i Kvelde og hadde direkte kontakt med familiene som logget seg på. I løpet av en halvtimes samling hadde vi både bibelfortelling, sang, bønn og lek.

Populære aktiviteter

Vi har klart å opprettholde de fleste faste aktiviteter til en viss grad, selv om det har vært perioder med nedstengning. Og våre etter skoletid-tilbud, Skattekista og Superonsdag, har vært veldig populære. Det er selvsagt en fordel i en situasjon som dette at barna kommer fra samme skole, og at vi kan skille dem kohort-vis. Gjennomføring har krevd mye planlegging og organisering, og jeg er takknemlig for å ha med gode frivillige medhjelpere. Mange av våre frivillige er eldre og i risikogrupper, og noen har derfor tatt en helt forståelig korona-pause. Flere foreldre har da hjulpet, slik at vi likevel har fått det til i trygge rammer. Tusen takk til alle frivillige!

Ta gjerne kontakt om du ønsker å hjelpe til. Kom også gjerne med innspill til nye måter å drive barne- og ungdomsarbeid på i «korona-kulturen». Jeg skal prøve å være fleksibel!

Tekst og foto: Kristina Hvarnes Andersen, trosopplærer i Berg menighet

I BERG VILLE VI GJERNE ØNSKET VELKOMMEN TIL:

Gudstjenester, babysang, Skattekista (barnegruppe), Superonsdag (barnegruppe), søndagsskole, jentespeider, Guts (ungdomsgruppe), middag for alle i kirken, livsnære grupper, bibeltemakvelder, bønnesamlinger i kirken, jentekvelder, kulturkvelder, formiddagsdugnad med sosialt samvær på torsdager, håndarbeidsgruppe og gåtrim for damer.

Noe er i gang, noe kommer i gang utover våren, - men så håper vi så mye som mulig kommer i god og vanlig gjenge til høsten!!

Og på **TUNHEIM** er situasjonen tilsvarende for speidere, Unges misjon, Gospelino, Familiemandager og babysang.

Men **TURMISJONSJENTENE** samles siste mandag i hver måned kl. 18.

Situasjonen for bruktbutikken i **BRUKTBUTIKKEN I BERG** og **NMS-BUTIKKEN** i Larvik stadig uavklara. Følg med i ØP eller på nettet.

Det er ingen selvfølge at noen ordner bursdagsgave

Tusenvis av barn i Norge opplever at det knytter seg i magen hver dag.

Vil du hjelpe familier som sliter med alkohol- og rusproblemer?

Send VIPPS til 13130 (valgfritt beløp)
Send SMS "BK VENN" til 2210 (kr. 100)

Hvem skal ha Såmannen?

1) Mange ønsker å reservere seg mot reklame eller gratis aviser og har satt opp et eget merke om det på postkassa. Det er fullt forståelig. Men ei slik reservering gjelder ikke for eksempel menighetsblader, fordi disse ikke er uadresserte kommersielle organer. Vi gir ikke ut Såmannen for å selge noe eller å skaffe oss inntekter. Tvert imot bruker menighetene en god del penger på å gi ut bladet. Det inneholder en del annonser, men dette er for å skaffe penger til utgivelsen. Markedsføringsloven sier at denne utdelinga er i orden når det som leveres ut, "ikke er reklame eller gratis avis" med kommersielt formål.

For å understreke at det å gi ut organer av vår type ikke dreier seg om å tjene penger, har Posten gitt oss beskjed om å skrive ordet **INFORMASJON** tydelig på forsida av hvert nummer.

2) Enkelte har sagt at de ikke vil ha Såmannen fordi de ikke ønsker å ta imot et kristelig blad. Dette prøver vi å ta hensyn til, men klarer det ikke alltid.

Egil L. Thorvaldsen, redaktør

Gjenbruksbutikken,
Nansetgt. 59, Larvik.
Vi tar imot varer.

Velkommen til en
hyggelig handel!

Kontaktperson:
Marit Vestmoen Nilsen,
tlf. 954 26 848

Såmannen er å finne i elektronisk utgave (PDF). Her kan du lese bladet tilbake til 2013.

Tanum: www.kirken.no/tanum
Kjose: www.kirken.no/kjose
Berg: www.kirken.no/bergilarvik

Fellesside for kirkene i Larvik prosti:
www.kirken.no/larvik

SLEKTERS GANG 13.11.20 - 08.03.21

Berg

DÅP

15.11.2020 Nikoline Dolven Gudem

VIELSER

02.02.2021 Veslemøy Eriksen og Tarald Gjerden

GRAVFERD

02.11.2020	Gunnar Berven	f. 04.03.1953
17.11.2020	Bergljot Andrea Borge	f. 13.10.1932
20.11.2020	Per Arne Gunnarsen	f. 23.04.1946
10.12.2020	Ragnar K Larsen	
	Amundrød	f. 09.07.1932
30.12.2020	Kristine Svendsen	f. 05.02.1920
03.01.2021	Margit Louise Eidsten	f. 10.03.1927
05.02.2021	Kåre Brevig	f. 20.03.1951
27.02.2021	Gunn Torun Hilda Fåne	f. 21.09.1942

Kjose

GRAVFERD

24.12.2020 Johan Edvard Kristiansen Omsland
f. 29.05.1933

Tanum

DÅP

22.11.2020 Aurora Evensen-Nerhus
22.11.2020 Andreas Nedal Dybwad
20.12.2020 Lukas Johansen Ringdal
07.03.2021 Ve Leonel Henden-Jacobsen

GRAVFERD

09.11.2020	Harald Larsen	f. 06.06.1973
04.12.2020	Bjørg Alvilde Larsen	f. 13.04.1937
15.12.2020	Irene Pedersen	f. 14.03.1926
23.12.2020	Roy Refsdal	f. 29.02.1956
01.01.2021	Lise Ranum Røsjorde	f. 25.04.1951
25.01.2021	Reidun Therese Bakkane	f. 24.06.1933
31.01.2021	Thor Kristian Eftedal	f. 13.04.1936
11.02.2021	Aud Tordis Waaden	f. 17.12.1940

SVEIN ELLINGSEN-KVELD I BERG ARBEIDSKIRKE

Torsdag 4. mars var det invitert til salmemøte i Berg arbeidskirke med de to største i nyere norsk salmediktning: Eyvind Skeie og Svein Ellingsen. Disse to har til sammen skrevet eller oversatt 113 av de 899 salmene i Norsk salmebok. De er forskjellige, både som personer, i uttrykksform og i salmespråk, og hver for seg har de åpnet nye dimensjoner i salmeverdenen. Skeie har også skrevet livshistorien til Svein Ellingsen, som døde i 2020.

Eyvind Skeie fortalte om sine mange møter med Svein Ellingsen. Vi sang flere Ellingsensalmer, og sogneprest Kristin sang to av de mer ukjente for oss. Eyvind fortalte med innlevelse om Sveins vanskelige barndom, skolegang og oppvekst, om gjentatte innleggelse på psykiatriske institusjoner, hans troskamp og om erfaringer som kom til å prege salmetekster og uttrykksform.

Ellingsen mistet sin datter Margrete i en påkjørsel. Flere år seinere, da deres andre barn Øystein ble døpt, skrev han dāpssalmen Fylt av glede over livets under. Denne salmen er også en bearbeiding av sorgen etter tapet av deres første barn.

Ellingsen sa at han lånte ord til dem som trenger det, og det er vel noe mange erfarer når vi synger hans salmer. Mange kjenner flere av dem: Vi rekker våre hender frem, Såkorn som dør i jorden, Vi bærer mange med oss, Noen må våke i verdens natt, Din fred skal aldri vike, Jesus, livets sol og glede og mange flere.

Denne salmekvelden ble holdt den siste kvelden før nedstengningen. De som var der, fikk med seg mye verdifull ballast inn i koronahverdagen.

Ta fram salmeboka og les noen Ellingsen-salmer! Det er 58 å velge blant.

Red.

SØNDRSRØD
Tlf. 33 11 80 60
butikkshjef.helgeroa@meny.no

**Søndersrød
tunet**

Stedet hvor folk møtes

Forretningen med det store utvalg

**TVETENE
Blomster
SENTER**

Tlf. 33 13 19 00

NORREK
www.norrek.no

-dypfryst på sitt beste!

EIDSTEN 3267 LARVIK

33 16 54 00

HELGEROA FYSIKALSKE

INSTITUTT

Søndersrødtunet

Tlf.: 33 18 88 70

Alexander Thorgersen tlf 917 26 757

Tore Fjelltveit tlf 90 77 80 25

HILDE'S RENHOLD AS

FAGMESSIG RENHOLD

Off. Godkjent Renholdsbedrift.

- Daglig renhold
- Flytterenhold
- Boning
- Vaktmestertjenester
- Kontor renhold

Telefon:
95 18 91 20
95 18 26 69
97 09 68 88

E-post: post@hildesrenhold.no
Org. nr. 994 273 361 MVA

EKVALL
Graving - Transport

Mobil: 900 15 123
E-mail: arne@ekvall.no

Berven, 3267 Larvik
Telefon: 33 18 86 14
Telefax: 33 18 86 46

E-mail: postmaster@ekvall.no

www.ekvall.no

**ÅPENT HELE
ÅRET**

Gatekjøkken
Kiosk • Rekvisita • Bensin
Velkommen til oss på brygga

Helgeroa Marina

Telefon: 33 18 84 14 • Besøk oss på facebook

Tor-Erling Andersen as

VVS & INTERIØRHUSET
PÅ BREKKE

AUT. RØRLEGGERFIRMA

VVS - INTERIØR - FLIS - TERRAKOTTA
Brekke, Larvik
Tlf. 33 19 11 36 - Vakttilf.: 92 25 70 00
Internett: www.tea.no

RØRLEGGER OG FLISLEGGERE
MED VÅTROMSSERTIFIKAT

DIN FLIS- OG RØRLEGGERFORRETNING

BJERKE
HELGEROA

SPEKEMAT & DELIKATESSE

Helgeroa

Tlf.: 33 13 53 50

Sommerfelt
elektro as

Tlf: 33 18 30 15
www.sommerfeltelektro.no

Medlem av
ELON

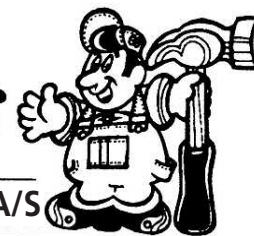
CARLSENFRTZØ

Stavern

Den lokale byggevarerpesialisten

www.carlsenfritzoe.no

Terje's

SNEKKERSERVICE A/S

Søbakken 5A, 3295 Helgeroa

Telefon 33 19 59 69 - Mobil 95 87 53 20

E-mail: terje@terjesnekker.no

elektrikerkjeden

norgeseliten

Elektro TT AS

Elektriske installasjoner

Tommy 993 79 180

Thomas 905 72 701

Lokalkunnskap
og nærhet i snart
100 år

Nansetgt 43, 3256 Larvik
post@labe.no | labe.no

Døgnvakt: 33 18 10 80

SLETSJØE
BEGRAVELSESBYRÅ

Lydhusstranda Treningstudio

Billig! Enkelt! & Nært!

Kr.1500.- for et helt år!

Ring oss på telefon:

33 14 02 20 for å bestille nøkkelkort
til trening eller sende oss en
e-post til: post@lydhusstranda.no

**KOM SOM EN GJEST
- REIS SOM EN VENN!**

FERSKE BAKERVARER

hver dag fra kl. 06.00

Conditori • kaffebar • påsmurt
• tipping • Catering

www.nevlunghavnakeri.no

Tlf. 33 18 89 00

Følg oss på Facebook

Nevlunghavn
Bakeri & Conditori

SØNDAG ER KIRKEDAG**Gudstjenesteliste Brunlanes 28.03. – 27.06.21**

Vi setter opp gudstjenestelista slik den er planlagt. Vi må være forberedt på forandringer. Følg med i dagspressen og på www.kirken.no/larvik. Dersom det er ønske om nattverd (soknebud), ta kontakt med en av prestene. Høymesse betyr normalt gudstjeneste med nattverd og mulighet for dåp.

Søndag 28.03 -**Palmesøndag**

Matt 26,6-13

Tanum kirke kl 11.00

Høymesse spr.

Zimmermann.

Torsdag 01.04 -**Skjærtorsdag**

Luk 22,14-23

Kjose kirke kl 10.30

Høymesse spr. Stensrød

Haugen.

Berg arbeidskirke kl 18.00

Gudstjeneste

spr. Stensrød Haugen.

Fredag 02.04 – Langfredag

Luk 22,39-23,46

Tanum kirke kl 11.00

spr. Stensrød Haugen.

Søndag 04.04 - Påskedag

Matt 28,1-10

Tanum kirke kl 11.00

Høytidsgudstjeneste

spr. Zimmermann.

Berg arbeidskirke kl 11.00

Høytidsgudstjeneste

spr. Stensrød Haugen.

Mandag 05.04 – 2. Påskedag**Kjose kirke** kl 10.30

Familiegudstjeneste.

spr. Zimmermann,

kat. B.E. Andersen.

Sportskapellet kl.11.00

Alf Petter Hammersmark

Søndag 11.04 - 2. søndag i**påsketiden**

Joh 21,15-19

Berg arbeidskirke kl.11.00

Samtalegudstjeneste

spr. Stensrød Haugen,

kat. B.E. Andersen

Sportskapellet kl.11.00

Astrid Olga Tretterud

Søndag 18.04 - 3. søndag i**påsketiden**

Joh 10,1-10

Tanum kirke kl 11:00

Høymesse

spr. Zimmermann

Sportskapellet kl 11.00

Erling Åge Melberg

Søndag 25.04 - 4. søndag i**påsketiden**

Joh 13,30-35

Berg arbeidskirke kl.11.00

Spr. Thorsteinsson

Kjose kirke kl.10.30

Høymesse

spr. Zimmermann

Sportskapellet kl 11.00

Ane Gunnhild Sveen

Lørdag 01.05**Luk 14,12-14**

Tanum kirke kl.09.00

Gudstjeneste

spr. Zimmermann

Søndag 02.05 - 5. søndag i**påsketiden**

Luk 13,18-21

Berg arbeidskirke kl.10.00,

12.00 og 14.00

Konfirmasjoner spr.

Stensrød Haugen,

kat. B.E. Andersen

Sportskapellet kl 11.00

Lars Kobro

Lørdag 08.05**Tanum kirke** kl 10.00, 11.45,

13.30, 15.15

Konfirmasjoner

Spr. Stensrød Haugen,

kat. B.E. Andersen

Søndag 09.05 - 6. søndag i**påsketiden**

Matt 7,7-12

Tanum kirke kl 10.00, 12.00,

14.00

Konfirmasjoner

spr. Stensrød Haugen,

kat. B.E. Andersen

Sportskapellet kl 11.00

Kvelde menighet

Torsdag 13.mai - Kristi**himmelfartsdag**

Luk 24,46-53

Tanum kirke kl. 11.00, 13.00

Konfirmasjoner

spr. Stensrød Haugen,

kat. B.E. Andersen

Søndag 16.05 - Søndag før**pinse**

Ap.gj. 26,1-3.20-29

Berg arbeidskirke kl 11.00

Høymesse

Vikarpr. Sundby.

Sportskapellet kl 11.00

Metodistkirken

Søndag 17. mai**Matt 22,17-22****Berg arbeidskirke** kl 10.15

Gudstjeneste

spr. Stensrød Haugen

Søndag 23.05 - Pinsedag**Joh 14,15-21****Tanum kirke** kl 10.00

Høytidsgudstjeneste

Spr Zimmermann

Kjose kirke kl 10.30

Konfirmasjon

spr. Stensrød Haugen,

kat. B.E. Andersen

Berg arbeidskirke kl 12.00

Høytidsgudstjeneste

spr. Zimmermann.

Mandag 24.05 - 2. pinsedag**Joh 6,44-47****BØKESKOGEN** kl 11.00

Økumenisk gudstjeneste.

Nattverd.

Søndag 30.05 -**Treenighetssøndag**

Luk 10,21-24

Tanum kirke 10.30

Familiegudstjeneste

spr. Zimmermann,

kat. B.E. Andersen

Søndag 06.06 - 2. søndag i**treenighetstiden**

Joh 3,26-30

Berg arbeidskirke kl.11.00

Gudstjeneste

Spr Stensrød Haugen.

Sportskapellet kl.11.00

Nanset menighet

Søndag 13.06 - 3. søndag i**treenighetstiden**

Joh 1,35-51

Tanum kirke kl 11.00

Høymesse

prost Lewin,

spr Zimmermann.

Avskjedsgudstjeneste

Sportskapellet kl.11.00

Terje Fonk

Søndag 20.06 - 4. søndag i**treenighetstiden**

Matt 16,24-27

Berg arbeidskirke kl.11.00

Spr Stensrød Haugen.

Kjose kirke kl 10.300

Høymesse spr

Zimmermann

Avskjedsgudstjeneste

Søndag 27.06 - 5. søndag i**treenighetstiden**

Matt 7,21-29

Tanum kirke kl 11.00

Høymesse, vikar

NB! Sjekk avisen.**Endringer kan finne sted.**